

Научни скуп „Југ Србије и српска државност“,
Медвеђа, Сијаринска Бања, 5–7. октобар 2023.

У Медвеђи и Сијаринској Бањи је од 5. до 7. октобра 2023. године одржан научни скуп „Југ Србије и српска државност“, у организацији Народног музеја Лесковац, Института за савремену историју из Београда и Општинске библиотеке „Петар Петровић Његош“ из Медвеђе. Место и датум организовања скупа одређени су с намером да буду део обележавања Дана ослобођења Медвеђе у Првом светском рату. Из тог разлога, учио отварања скупа обављена је церемонија одавања почаст српским војницима из Медвеђе и јабланичког краја палим током ратова 1912-1918. Скуп је отворен у сали Скупштине општине Медвеђа говорима проф. др Дејана Антића, председника Управног одбора Народног музеја Лесковац, Драгана Кулића, председника општине Медвеђа, Николе Селаковића, министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и пленарним излагањима научног саветника у пензији Зорана Аврамовића и Будимира Алексића из подгоричког Историјског института.

Радни и најважнији део скупа одржан је 6. октобра у хотелу „Гејзер“ у Сијаринској Бањи када је одржано 21 излагање. Већина учесника (4 учеснице и 17 учесника) долазила је из институција чије је седиште у Београду: Институт за новију историју Србије (5), Институт за политичке студије (2), Институт за савремену историју (1), Балканолошки институт САНУ (1), Историјски институт (1), Институт за европске студије (1) и Академија за националну безбедност (1). Остали учесници долазили су из следећих инсти-

туција: Филозофски факултет у Нишу (2), Филозофски факултет у Источном Сарајеву (2), Филозофски факултет у Косовској Митровици (1), Институт за српску културу Лепосавић (1), Дом културе Грачаница (1) и Институт за националну историју из Скопља (1). Међу учесницима скупа била је и докторанткиња са Одсека за нову османску историју Истанбулског универзитета.

Теме учесника скупа разликовале су се по хронолошким и тематским оквирима, али и по својој инвентивности. Шест тема било је посвећено међуратном периоду, пет другој половини 20. века, три почетку 20. века и по један праисторији, антици, периоду од 16. до 19. века, Првом и Другом светском рату. На скупу, на коме је већина тема била из области историје, али и политикологије и археологије, било је речи о геоархеолошким истраживањима на локалитету Дреновац код Параћина (излагање Александра Милекића), Тимакум Минуса као средишту оријенталних култова (Димитрије Трифковић), проблему безбедности у Зворнику и околини у другој половини 16. века (Нада Трифковић), улози православних трговаца у интеграцији српског народа током 18. века (Алекса Поповић), Краљевини Србији и српском народу у Османском царству након завршетка српско-бугарског рата (Мирослав Пешић), српској државности на почетку 20. века кроз визуру историјске геополитике (Вања Глишин и Љубиша Деспотовић), доприносу војводе Петка Илића Нагоричког ослобођењу Јужне Србије (Душан Илић), о Лондонској

конференцији, стварању албанске државе 1912. године и односима балканских савезника (Владимир Вучковић), страдању жена на југу Србије за време бугарске окупације у Првом светском рату (Марија Ђорић), скопским искуствима Радослава Грујића у огледалу преписке са Тихомиром Ђорђевићем (Софија Божић), Топличкој привредној банци (Иван Бецић), Организацији југословенских националиста у Јужној Србији од 1921. до 1929. године (Василије Драгосављевић), свечаној прослави прве деценије рада Филозофског факултета у Скопљу (Јован Ј. Алексић), о Колу српских сестара на Косову и Метохији између два светска рата (Александар Гуцић), аутобуском саобраћају у Вардарској бановини (Никола Конески), Албанцима лесковачког округа у немачкој полицији (1943–1944) (Милутин Живковић), основној школи на македонском језику у Лесковцу за децу евакуисану из Скопља (Александар Симоновски), субверзивном потенцијалу филма „Циганка“ (1953) у режији Војислава Нановића (Оливера Драгишић), дотирању економије Аутономне косовско-метохијске области из буџета Народне републике Србије (1946–1953) (Игор Вукадиновић), о Славољубу Ђери Петровићу, југословенском посланику (амбасадору) у Аргентини 1953–1958. (Бојан Симић), као

и о Миловану Ђиласу и концепту црногорске нације у социјализму (Александар В. Милетић).

По завршеним излагањима одржане су и две дискусије – једна после прве сесије, а друга након завршетка свих сесија. Током прве дискутовало је шесторо колега, махом о теми коју је представила др Софија Божић. Друга дискусија трајала је нешто дуже и углавном је била инспирисана излагањем мср Николе Конеског. Завршну реч одржао је др Дејан Антић док је скуп завршен доделом сертификата учесницима и свечаном вечером.

Пре одржавања конференције објављена је 63. свеска *Лесковачког зборника* на дигиталној платформи, а планирано је и објављивање њене штампане верзије. Свеска садржи 28 радова, с тим да нису сви били представљени на овом скупу. Са друге стране, представљене су три теме које нису објављене у овогодишњем броју часописа.

Организатори су се с уважавањем односили према учесницима, настојећи да се скуп одвија у атмосфери која је учесницима пружила могућност да размене искуства и идеје и боље се упознају са овим делом Србије.

Никола КОНЕСКИ